



Svet
Evropske unije

Bruselj, 24. januar 2022
(OR. en)

5277/22

COHOM 6
COPS 15
CONUN 10
COASI 7
MAMA 6
COEST 5
COAFR 12
DEVGEN 3
CFSP/PESC 30

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	24. januar 2022
Prejemnik:	delegacije

Zadeva:	Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU v forumih ZN za človekove pravice za leto 2022
---------	--

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o prednostnih nalogah EU v forumih ZN za človekove pravice za leto 2022, ki jih je Svet odobril na 3844. seji 24. januarja 2022.

Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU v forumih ZN za človekove pravice za leto 2022

1. EU je zavezana doslednemu in usklajenemu **spoštovanju, varovanju in uresničevanju človekovih pravic, demokracije in pravne države na vseh področjih svojega zunanjega delovanja**. Še naprej enoglasno podpira sistem ZN za človekove pravice kot temelj svojega zunanjega delovanja. Spodbujanje globalnega sistema za človekove pravice je v središču prizadevanj EU za krepitev multilateralizma in vodilne vloge EU pri podpiranju na pravilih temeljčnega mednarodnega reda. EU ponovno poudarja, da so človekove pravice, bodisi državljske, kulturne, ekonomske, politične ali socialne, univerzalne, nedeljive, soodvisne in medsebojno povezane. V tem duhu bo pozvala k splošni ratifikaciji in učinkovitemu izvajanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter drugih konvencij o človekovih pravicah, s čimer bi pospešili ukrepe za enakopravno uresničevanje vseh človekovih pravic. Pozorno bo spremljala in preprečevala vse poskuse spodkopavanja človekovih pravic ter temeljnih načel dostojanstva in enakosti posameznikov, ki izhajajo iz Splošne deklaracije o človekovih pravicah in poznejših instrumentov na področju človekovih pravic. Obravnavala bo novonastala tveganja za človekove pravice, kot so hibridne grožnje, tveganja, povezana s tehnološkim razvojem, degradacijo okolja in podnebnimi spremembami, pa tudi trajne posledice sedanje pandemije COVID-19 za človekove pravice, predvsem za uresničevanje pravic žensk in deklet, ter temeljne svoboščine. Diskriminacija, s katero se soočajo osebe v ranljivem položaju, med drugim invalidi, se je še poslabšala in postala vidnejša. EU opozarja, da morajo biti v skladu z mednarodnimi obveznostmi držav na področju človekovih pravic kakršne koli omejitve človekovih pravic v okviru pandemije COVID-19 nujno potrebne, sorazmerne, začasne in nediskriminatorne. Še bolj si bo prizadevala, da bi pomagala zagotoviti vsem ljudem v vseh državah enak dostop do varnih, učinkovitih in cenovno dostopnih cepiv in zdravil proti COVID-19.

2. EU še naprej **odločno podpira** mandat visoke komisarke Združenih narodov za človekove pravice, njenega urada in **sistema ZN za človekove pravice** na splošno, vključno s Svetom za človekove pravice, organi za spremljanje pogodb, posebnimi postopki in splošnim rednim pregledom. Še naprej bo pozivala vse države, naj spoštujejo neodvisnost visoke komisarke ZN za človekove pravice in njenega urada ter z njima sodelujejo, da bi lahko učinkovito izvajala svoj mandat, obenem pa zagotovijo ustrezno financiranje. Prav tako bo še naprej sodelovala pri krepitvi Sveta za človekove pravice, tudi z utrjevanjem povezave med New Yorkom in Ženevo, pri čemer priznava njegovo edinstveno vlogo in dodano vrednost. Opozarjala bo, da bi morali vsi člani ZN, predvsem člani Sveta za človekove pravice, spoštovati najvišje standarde na področju človekovih pravic ter v celoti sodelovati s Svetom za človekove pravice in njegovimi mehanizmi. EU podpira poročilo generalnega sekretarja ZN „Naša skupna agenda“ in bo dejavno sodelovala pri njegovem izvajanju.
3. EU bo še naprej **spremljala razmere na področju človekovih pravic po svetu ter obsojala kršitve in zlorabe človekovih pravic**, kjer koli bo do njih prišlo. Uporabila bo vse instrumente, ki jih ima na voljo, tudi globalni režim sankcij EU na področju človekovih pravic, da bi sprožila spremembe za izboljšanje razmer na področju človekovih pravic po vsem svetu. **Priznala bo pozitiven razvoj dogodkov** na področju človekovih pravic in si še naprej **prizadevala za sodelovanje z vsemi državami in regionalnimi organizacijami**, tudi v okviru dialogov o človekovih pravicah. Naš strateški odziv na spreminjajoče se mednarodno okolje bo predstaviti skupna in enotna stališča EU v mednarodnih forumih, okrepiti naše dolgotrajne odnose s tradicionalnimi partnerji, in sicer s ponovno potrditvijo naših skupnih interesov in vrednot, ter razširiti in poglobiti partnerstva z državami in regijami po vsem svetu. Oblikovanje novih medregionalnih in tematskih koalicij bo ključnega pomena.

4. EU ponovno potrjuje svojo zavezanost boju proti nekaznovanosti in zagotavljanju pravice žrtvam. Ob **20. obletnici začetka veljavnosti Rimskega statuta** bo ponovno poudarila neomajno podporo Mednarodnemu kazenskemu sodišču ter še naprej pozivala k vsesplošni ratifikaciji Rimskega statuta in polnemu sodelovanju z Mednarodnim kazenskim sodiščem. Delo Mednarodnega kazenskega sodišča in drugih sodišč na nacionalni in mednarodni ravni je ključno pri zagotavljanju, da storilci grozodejstev odgovarjajo za svoja dejanja. EU podpira tudi delo mednarodnih preiskovalnih mehanizmov, ki zbirajo dokaze o hudih kršitvah mednarodnega humanitarnega prava ter kršitvah in zlorabah mednarodnega prava o človekovih pravicah, da bi olajšali kazenski pregon tistih, ki so zanje odgovorni.
5. EU poudarja edinstveno vlogo **Tretjega odbora GS ZN in Sveta ZN za človekove pravice** pri obravnavanju **razmer na področju človekovih pravic v posameznih državah**. V zvezi s tem bo še naprej proaktivno reševala novonastale krize na področju človekovih pravic ter obsojala resne in vse slabše razmere na področju človekovih pravic. Še naprej bo prevzemala vodilno vlogo pri pobudah v zvezi z Afganistanom, Belorusijo, Burundijem, DLR Korejo, Eritrejo, Etiopijo in Mjanmarom. Po potrebi bo razmislila o dodatnih pobudah. Podprla bo tudi vse pobude v zvezi z državami, ki bi morale biti zaradi stanja človekovih pravic na dnevnem redu Sveta za človekove pravice ali Tretjega odbora. Pozorno bo spremljala pobude v zvezi s Kambodžo, Srednjeafriško republiko, Demokratično republiko Kongo, Gruzijo, Iranom, Libijo, Malijem, Nikaragvo, zasedenim palestinskim ozemljem, Filipini, Somalijo, Južnim Sudanom, Šrilanko, Sudanom, Sirijo, Jemnom in Venezuelo. Prav tako bo še naprej pozorno spremljala razmere v Avtonomni republiki Krim in mestu Sevastopol, ki ju je Ruska federacija nezakonito priključila, ter v zvezi s tem podpirala ustrezne pobude. Dejavno bo sodelovala v interaktivnih dialogih z nosilci mandatov za posebne postopke in v splošnih razpravah, da bi opozarjala na kritične razmere na področju človekovih pravic, tudi v Ruski federaciji in na Kitajskem.

6. EU bo tudi v prihodnje enako zavezana spodbujanju, konstruktivnemu sodelovanju in podpiranju **tematskih resolucij in pobud** v okviru Tretjega odbora GS ZN in Sveta ZN za človekove pravice. Še naprej bo prevzemala vodilno vlogo pri pobudah na področju otrokovih pravic (skupaj s partnerji skupine GRULAC), svobode veroizpovedi ali prepričanja ter človekovih pravic in podnebnih sprememb, kot tudi moratorija na izvrševanje smrtne kazni.
7. EU bo še naprej pozivala vse države, naj spoštujejo **mednarodno pravo o človekovih pravicah** ter ZN in mehanizmom spremljanja človekovih pravic zagotovijo brezpogojen in neoviran dostop do svojih ozemelj. Poleg tega bo še naprej pozivala vse strani v oboroženih spopadih, naj dosledno spoštujejo mednarodno **humanitarno pravo** ter poskrbijo, da se bo humanitarna pomoč za prebivalce v stiski dostavljala brez omejitev, nemudoma in neovirano. Strani v oboroženih spopadih bo tudi v prihodnje spodbujala, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za zaščito civilistov, predvsem žensk in otrok, invalidov ter zdravstvenega in humanitarnega osebja, pa tudi za zaščito civilne infrastrukture, vključno z izobraževalnimi in zdravstvenimi ustanovami. Še naprej bo podpirala okrepljeno vključevanje človekovih pravic v mirovna in varnostna prizadevanja ZN. Za nadaljnjo zaščito civilistov in spodbujanje načelnega humanitarnega delovanja bo poleg tega podpirala partnerje pri sprejemanju in izvajanju trdnih okvirov za spoštovanje človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava.

EU je zaskrbljena zaradi dolgotrajnega konflikta v **Etiopiji**. Vse strani v konfliktu bo še naprej pozivala, naj nemudoma vzpostavijo premirje in se vzdržijo vsakršnih kršitev in zlorab človekovih pravic, kot so spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, vključno s posilstvi in etnično usmerjenim nasiljem, ter vseh kršitev mednarodnega humanitarnega prava in prava o beguncih. Prizadevala si bo zagotoviti, da storilci odgovarjajo za zločine, ki so se zgodili v Etiopiji. Še naprej bo poudarjala, da je prehodna vlada, ki so jo imenovali talibani, odgovorna za zagotavljanje spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin vseh oseb, ki živijo v **Afganistanu**, predvsem žensk, otrok in pripadnikov manjšin, pa tudi pri zagotavljanju varnosti zagovornikov človekovih pravic, novinarjev in medijskih delavcev ter sodnikov, posebej žensk, ki so delale v sodstvu. Še naprej bo pozivala k vključujoči in reprezentativni vladi s polno, učinkovito, enakopravno in resnično udeležbo žensk ter predstavnikov etničnih in verskih manjšin, ki bo temeljila na pravni državi in spoštovanju človekovih pravic. Pozivala bo tudi k ponovni vzpostavitvi afganistanske neodvisne komisije za človekove pravice kot ključne nacionalne institucije za človekove pravice. Poudarila bo, da je treba zagotoviti prevzemanje odgovornosti za kršitve in zlorabe človekovih pravic ter kršitve mednarodnega humanitarnega prava, in opozorila, da je Afganistan država pogodbenica Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. Bistveno je, da vse strani v Afganistanu in zunaj njega pomagajo pri izvajanju mandata posebnega poročevalca, ki ga imenuje Svet za človekove pravice za spremljanje stanja človekovih pravic v Afganistanu, tudi pri vprašanjih, kot so tranzicijska pravičnost ter zunajsodne usmrtitve in izginotja nekdanjih pripadnikov afganistanskih varnostnih sil, ki so se predali talibanom ali so jih ti zajeli, ter ustrezno ukrepajo na podlagi priporočil. EU bo poleg tega ponovno potrdila potrebo po nadaljnjem varnem prehodu, zaščitenem in urejenem odhodu vseh tujih državljanov in Afganistancev, ki želijo zapustiti državo, ter še naprej pozivala k neoviranemu dostopu humanitarnih akterjev do vseh regij v Afganistanu. Ponovno bo pozvala k prenehanju kršitev mednarodnega humanitarnega prava ter kršitev in zlorab človekovih pravic, vključno z mučenjem v **Siriji**, ki jih izvajajo vse strani v konfliktu, predvsem režim in njegovi zavezniki, ter pozdravlja in v celoti podpira različna mednarodna prizadevanja, namenjena odkrivanju resnice in doseganju pravice za žrtve ter prevzemanju odgovornosti za storjene zločine.

Vsi krivci morajo za svoja dejanja odgovarjati. EU bo še naprej zahtevala tvorno sodelovanje sirskega režima in njegovih zaveznikov pri doslednem izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 2254 ter pozivala k ustavitvi represije, izpustitvi pripornikov in zagotovitvi informacij o usodi pogrešanih oseb.

8. EU bo vse države po svetu redno pozivala, naj zagotovijo pravilno delovanje demokratičnih institucij, **spoštovanje pravne države** in načel dobrega upravljanja ter neodvisnost sodstva in se borijo proti nekaznovanosti in neenakosti, zavedajoč se, da lahko več strukturnih pogojev, kot je korupcija, privede do kršitev človekovih pravic. Države bo pozivala tudi, naj spoštujejo pravico do resničnega sodelovanja v javnih zadevah, svobodo mirnega zbiranja in združevanja. Izrazila bo zaskrbljenost zaradi nezmanjšanega sistematičnega pritiska na civilno družbo, zagovornike človekovih pravic, neodvisne medije in novinarje, člane politične opozicije in kritične glasove, pa tudi osebe v ranljivem položaju ter pripadnike verskih manjšin in drugih stigmatiziranih skupin, tudi oseb LGBTI, v **Ruski federaciji**. Še naprej bo spremljala in obsojala omejitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter strožje omejevalne zakonodajne ukrepe v skladu z zakonom o tujih agentih in zakonih o „nezaželenih“ in „ekstremističnih“ organizacijah, ki dodatno utišajo neodvisne glasove, zmanjšujejo prostor civilne družbe in ovirajo dokumentiranje kršitev človekovih pravic. Izrazila bo tudi zaskrbljenost zaradi poskusov preprečevanja neodvisnih raziskav o zgodovini politične represije. Razumevanje grozodejstev iz preteklosti je vrednota, ki jo je treba podpreti in zaščititi. EU bo Rusko federacijo tudi v prihodnje pozivala, naj izvaja mednarodna priporočila v zvezi z obtožbami o hudih kršitvah in zlorabah človekovih pravic, vključno z mučenjem, ki so bile na območju Republike Čečenije v Ruski federaciji zagrešene proti zagovornikom človekovih pravic, članom neodvisnih medijev, odvetnikom in drugim. Še vedno je zaskrbljena, ker se je stanje človekovih pravic v **Avtonomni republiki Krim in mestu Sevastopol** od nezakonite priključitve Ruski federaciji znatno poslabšalo. Prav tako je še vedno zelo zaskrbljena zaradi vse slabšega stanja človekovih pravic na območjih **vzhodne Ukrajine**, ki trenutno niso pod nadzorom ukrajinske vlade. Še naprej bo

z veliko zaskrbljenostjo spremljala stanje človekovih pravic v **gruzijških separatističnih regijah Abhaziji in Južni Osetiji**. Zaskrbljena je tudi zaradi nenehnega slabšanja stanja človekovih pravic v **Belorusiji**. Tudi v prihodnje bo odločno obsojala razširjeno in sistematično mučenje in grdo ravnanje v okviru samovoljnih aretacij, številne primere prisilnih izginotij, omejevanje širokega spektra pravic in svoboščin ter kampanje represije in ustrahovanja zagovornikov človekovih pravic, predstavnikov civilne družbe, neodvisnih medijev in pripadnikov narodnih manjšin. Še naprej bo zahtevala takojšnjo in brezpogojno izpustitev vseh političnih zapornikov. Tisti, ki so odgovorni za te hude kršitve človekovih pravic, bi morali za svoja dejanja odgovarjati in biti kaznovani. EU bo še naprej pozivala Belorusijo, naj v celoti sodeluje z mednarodnimi in regionalnimi mehanizmi za spremljanje človekovih pravic, med drugim s posebnim poročevalcem ZN o stanju človekovih pravic v Belorusiji in mehanizmom odgovornosti pod vodstvom Urada visoke komisarke za človekove pravice. Kitajske in **hongkonške** oblasti bo pozvala, naj ponovno v celoti spoštujejo pravno državo, človekove pravice, vključno s svobodo in pluralnostjo medijev, demokratična načela ter spoštujejo neodvisnost sodstva v skladu s hongkonškim temeljnim zakonom ter notranjimi in mednarodnimi zavezami Kitajske. Poleg tega od **Turčije** kot države kandidatke za članstvo v EU in dolgoletne članice Sveta Evrope pričakuje, da bo spoštovala svoje zaveze.

9. EU bo tudi v prihodnje pozivala vse države, naj spoštujejo, varujejo in uresničujejo **človekove pravice pripadnikov manjšin**, ter pozdravlja 30. obletnico Deklaracije o pravicah pripadnikov narodnih ali etničnih, verskih in jezikovnih manjšin. Nasprotovala bo vsem oblikam spodbujanja k nasilju ali sovraštvu ter sovrašnemu govoru na spletu in drugje, obenem pa se bo dosledno zavzemala za pravico do svobode mnenja in izražanja. Še naprej bo z veliko zaskrbljenostjo spremljala stanje človekovih pravic na **Kitajskem**, predvsem v avtonomni ujgurski regiji Sinkiang, avtonomni regiji Tibet in avtonomni regiji Notranja Mongolija. Še naprej je resno zaskrbljena zaradi številnih poročil o razširjenih kršitvah in zlorabah človekovih pravic na Kitajskem, posebej v navedenih regijah, vključno s samovoljnimi pridržanji, mučenjem pripornikov in grdim ravnanjem z njimi, obstojem obsežne mreže taborov za politično prevzgojo, razširjenim nadzorom in sistematičnimi omejitvami svobode veroizpovedi ali prepričanja, uporabo prisilnega dela, prisilno sterilizacijo, nadzorom rojstev in politikami ločevanja družin ter spolnim nasiljem in nasiljem na podlagi spola. Položaj pripadnikov etničnih in verskih manjšin na Kitajskem, predvsem Ujgurov, in pripadnikov drugih manjšin je še vedno posebej zaskrbljujoč. EU bo Kitajsko še naprej pozivala, naj izpolni svoje obveznosti na področju človekovih pravic v skladu z nacionalnim in mednarodnim pravom. Še naprej bo pozivala visoko komisarko ZN za človekove pravice, naj obravnava stanje človekovih pravic na Kitajskem, predvsem v avtonomni ujgurski pokrajini Sinkiang (XUAR), med drugim na podlagi neodvisne, objektivne, nepristranske in pregledne ocene. Prav tako bo tudi v prihodnje z veliko zaskrbljenostjo spremljala nenehne kršitve in zlorabe človekovih pravic, vključno s tistimi, ki so posledica samovoljnih pridržanj s strani vojske v **Mjanmaru/Burmi**, tudi zoper rohinške muslimane in pripadnike drugih manjšin, ter pozivala k zagotavljanju pravice in prevzemanju odgovornosti s strani storilcev. Še naprej bo najostreje obsojala vojaški udar 1. februarja 2021 in nasilje nad civilisti, tudi spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, ter pozivala k vključujočemu dialogu vseh ustreznih deležnikov s ciljem ponovne vzpostavitve demokracije in pravne države ter zagotovitve varnega in neoviranega humanitarnega dostopa ter takojšnje in brezpogojne izpustitve vseh, ki so bili samovoljno pridržani. Prav tako bo še naprej pozivala ruske oblasti, naj spoštujejo človekove pravice,

tudi pravice pripadnikov etničnih, narodnih in verskih manjšin, vključno s krimskimi Tatari v **Avtonomni republiki Krim in mestu Sevastopol**, ki jih je Ruska federacija nezakonito priključila.

10. EU bo v vseh okoliščinah še naprej odločno nasprotovala **smrtni kazni**. Vse države bo pozvala, naj podprejo resolucijo Generalne skupščine ZN o moratoriju na uporabo smrtnih kazni, vse preostale države, ki smrtno kazen še vedno izvajajo, pa da naj jo odpravijo ali kot prvi korak k njeni odpravi ohranijo ali uvedejo moratorij nanjo. Države z moratorijem bo spodbujala, naj smrtno kazen zakonsko odpravijo. Spodbujala bo k čim širši ratifikaciji drugega izbirnega protokola k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah. Zavzemala se bo za močno udeležbo na osmem svetovnem kongresu proti smrtni kazni novembra 2022 v Berlinu in podprla druge pobude v zvezi s tem.
11. EU bo tudi v prihodnje obsojala zelo razširjene primere **mučenja** in drugega okrutnega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja po svetu ter si prizadevala za izkoreninjenje teh praks po vsem svetu. Pozvala bo k neodvisnemu preiskovanju hudih kršitev in zlorab človekovih pravic, kjer koli se zgodijo, ter si prizadevala zagotoviti, da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja. Še naprej bo obsojala samovoljne aretacije in pridržanja ter podpirala neodvisni nadzor zaporov in drugih zaporniških objektov, izboljšanje razmer v zaporih in ravnanja z osebami, ki jim je bila odvzeta prostost, v skladu z mednarodnimi obveznostmi in standardi. Poleg tega bo pozvala k splošni ratifikaciji in učinkovitemu izvajanju Konvencije ZN proti mučenju in njenega izbirnega protokola. Še naprej bo prek Združenja za prepoved trgovine z izdelki za mučenje podpirala prizadevanja za prepoved trgovine z blagom, ki se uporablja za izvršitev smrtnih kazni in mučenje.

12. EU bo še naprej podpirala **zagovornike človekovih pravic** in organizacije civilne družbe, vključno z organizacijami, ki jih vodijo ženske, in tistimi, ki jih vodijo mladi, ter si prizadevala zagotoviti njihovo učinkovito in resnično sodelovanje v vseh procesih ZN. Odločno obsoja grožnje in kampanje blatenja proti zagovornikom človekovih pravic, napade nanje ter njihovo kriminalizacijo, nezakonit nadzor, samovoljna pridržanja, prisilna izginotja in uboje. Posebej bo pozorna na primere represalij proti zagovornikom človekovih pravic po njihovem sodelovanju s sistemom ZN ter še naprej podpirala prizadevanja pomočnice generalnega sekretarja ZN za človekove pravice na tem področju. Pozornost bo namenila posebnim tveganjem, s katerimi se soočajo nekateri zagovorniki človekovih pravic, zlasti zagovornice človekovih pravic, tisti, ki delujejo na področju okolja, zemljiških pravic in pravic domorodnih ljudstev, zagovorniki pravic LGBTI oseb in pravic delavcev. Okrepljeno bo podpirala ustvarjanje spodbudnega okolja za živahno in pluralno **civilno družbo**, ki ima možnosti za neodvisno delovanje, ter nasprotovala nesorazmernim pravnim in upravnim omejitvam za organizacije civilne družbe, ki omejujejo njihovo zmožnost delovanja, med katerimi so na primer obremenjujoča pravila registriranja in omejitve pri prejemanju finančnih sredstev ali upravna omejitev pri registraciji organizacij. V sodelovanju z visoko komisarko ZN za človekove pravice in njenim uradom ter drugimi organi ZN bo sprejela tudi ukrepe za izpustitev zagovornikov človekovih pravic po vsem svetu.
13. EU bo spodbujala in ščitila pravico do **svobode mnenja in izražanja** na spletu in drugje ter podpirala medijsko pluralnost in svobodo po vsem svetu. Tudi v prihodnje bo odločno obsojala grožnje in napade na novinarje, blogerje in druge medijske delavce ter opozarjala, da so za skladnost svoje nacionalne zakonodaje, politik in ukrepov z obveznostmi po mednarodnem pravu o človekovih pravicah odgovorne države. Še naprej bo izražala zaskrbljenost zaradi povečanega državnega nadzora nad spletnim prostorom, pri tem pa ščitila demokratične procese in zagotavljala na človekovih pravicah temelječ pristop k boju proti dezinformacijam.

14. EU bo tudi v prihodnje dejavno sodelovala v forumih ZN, da bi opozarjala na vpliv novih in uveljavljajočih se **digitalnih tehnologij** na človekove pravice. Še naprej bo sodelovala z Uradom visokega komisarja za človekove pravice in drugimi partnerji pri izvajanju časovnega načrta generalnega sekretarja ZN za digitalno sodelovanje. Zavzemala se bo za odprt, brezplačen, interoperabilen, zanesljiv in varen internet ter se posvetila zlasti nekaterim ključnim vprašanjem, kot so omejevanje dostopa do spleta, zaščita državljanskega prostora na spletu, varstvo podatkov, varstvo pravice do zasebnosti in boj proti nezakonitemu nadzoru, spletni cenzuri, dezinformacijam in kibernetiski kriminaliteti. Spodbujala bo na človekovih pravicah temelječ pristop k zasnovi, razvoju, uvajanju, ocenjevanju in uporabi novih digitalnih tehnologij, tudi v zvezi z umetno inteligenco, v skladu s prihodnjo zakonodajo EU na tem področju.
15. EU bo tudi v prihodnje ostro nasprotovala vsem oblikam diskriminacije in okrepila ukrepe za boj proti njim, posebno pozornost pa bo namenila večplastnim in presečnim oblikam **diskriminacije**, med drugim na podlagi spola, rase, etničnega ali socialnega porekla, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti in spolne identitete. Ponovno poudarja, da je zavezana enakosti in nediskriminaciji ter pravici vseh oseb do uživanja vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Dosledno in konstruktivno bo sodelovala v mandatih ZN, usmerjenih v boj proti nasilju in vsem oblikam diskriminacije, ter podpirala nadaljnje delo ZN v zvezi s tem.

16. EU bo v skladu s svojimi mednarodnimi zavezami odločno spodbujala in krepila mednarodna prizadevanja za **enakost spolov** in opolnomočenje žensk ter za to, da bi lahko vse ženske in dekleta v celoti uresničevale vse človekove pravice. Izkoristila bo vsako priložnost za ponovno potrditev teh zavez v vseh ustreznih forumih, tudi v Komisiji ZN za položaj žensk, da bi odpravili temeljne vzroke diskriminacije in neenakosti na podlagi spola. Še naprej bo tudi spodbujala vključevanje vidika spola v vseh forumih ZN za človekove pravice, tudi v mirovne in varnostne pobude, ter podpirala polno, dejansko, enakopravno in resnično udeležbo žensk in deklet na vseh ravneh odločanja, med drugim z izvajanjem RVSZN 1325 in nadaljnjih resolucij o ženskah, miru in varnosti. Tudi v prihodnje bo v središče svojih prizadevanj postavljala preprečevanje in odpravo vseh oblik spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, vključno z nasiljem v družini in nasiljem v intimni partnerski zvezi tako na spletu kot drugje, ter porok otrok, zgodnjih in prisilnih porok, pohabljanja ženskih spolnih organov in drugih škodljivih praks, ki prizadenejo ženske in dekleta, med drugim s pomočjo Skupine prijateljev za odpravo nasilja nad ženskami in dekleti, ki jo vodi EU. Še naprej bo poudarjala, da si mora celotna družba prizadevati, da se moški in dečki vključijo v odpravljanje spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola ter neenakosti med spoloma ter v obravnavanje diskriminatornih družbenih norm in boj proti spolnim stereotipom.
17. EU ostaja zavezana zagovarjanju, varstvu in uveljavljanju vseh človekovih pravic ter doslednemu in učinkovitemu izvajanju Pekinških izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pa tudi sklepnih dokumentov konferenc o njunem pregledu; v zvezi s tem bo še naprej dejavna tudi na področju **spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic**. Ob tem znova potrjuje zavezanost zagovarjanju, varstvu in uresničevanju pravice vseh posameznikov, da imajo popoln nadzor nad tem, kar je povezano z njihovo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem, ter da o tem odločajo svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Poleg tega poudarja, da je v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem potreben vsesplošen dostop do kakovostnih in cenovno dostopnih celostnih informacij, izobraževanja, vključno s celotno spolno vzgojo, ter storitev zdravstvenega varstva.

18. EU bo še naprej konstruktivno sodelovala v vseh pobudah za boj proti **rasizmu**, rasni diskriminaciji, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti po vsem svetu, pri tem pa bo še naprej zagovarjala svoje dolgoletno stališče, da je treba zagotoviti vsesplošno ratifikacijo ter celovito in učinkovito izvajanje Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, pa tudi, da je treba izvajati deklaracijo in akcijski program iz Durbana ter po potrebi racionalizirati in poenostaviti mehanizme za nadaljnje ukrepanje.
19. EU se bo tudi v prihodnje zavzemala za spodbujanje in varstvo **svobode veroizpovedi ali prepričanja**. Obsojala bo diskriminacijo, nestrpnost, nasilje in preganjanje ljudi na podlagi veroizpovedi ali prepričanja, ne glede na to, proti komu je usmerjeno in kdo ga izvaja. Zagovarjala in varovala bo pravico vsakogar do pripadanja ali nepripadanja veroizpovedi ali do prepričanja, do izražanja ali spremembe veroizpovedi ali prepričanja, hkrati pa obsojala kriminalizacijo verskega odpadništva in zlorabo zakonov o bogokletstvu. Še naprej bo spodbujala in ščitila pravico do svobode izražanja ter podpirala medverski dialog kot učinkovito orodje za spodbujanje človekovih pravic. Sodelovala bo v prizadevanjih ZN za preprečevanje konfliktov, spravo in mediacijo, tudi s spodbujanjem prizadevanj za zaščito verske dediščine ob polnem spoštovanju človekovih pravic.

20. EU bo okrepila ukrepe za zagotavljanje spoštovanja prava in načel na področju človekovih pravic ter mednarodnega humanitarnega prava in prava o beguncih, ki se nanašajo na **begunce, notranje razseljene osebe in migrante**, pri čemer posebno pozornost namenja otrokom, ženskam in drugim osebam v ranljivem položaju. Njen celoviti pristop k prisilnim razselitvam in migracijam bo še naprej usmerjen v odpravljanje temeljnih vzrokov neregularnih migracij in prisilnih razselitev. EU bo tudi v prihodnje podpirala države na področju upravljanja migracij, pri onemogočanju poslovnih modelov tihotapcev migrantov in trgovcev z ljudmi, boljšem upravljanju evropskih zunanjih meja in zagotavljanju možnosti za zakonite migracijske poti ob doslednem spoštovanju nacionalnih pristojnosti in ustreznem upoštevanju trenutnih razmer, nastalih zaradi pandemije COVID-19. Še naprej bo pozivala vse države, naj onemogočajo trgovino z ljudmi in njihovo tihotapljenje, zaščitijo žrtve, pri čemer naj bodo zlasti pozorne na vidik spola in otroke ter poskrbijo za učinkovit pregon storilcev. Še naprej bo odločno obsojala ravnanja, s katerimi tretje države instrumentalizirajo begunce in migrante, med drugim tihotapljenje beguncev in migrantov, ki ga beloruski režim organizira v politične namene, ter humanitarno krizo, ki jo je povzročil.
21. **Podnebna kriza** je kriza človekovih pravic. EU bo tudi v prihodnje vodilna v svetu na področju podnebnih sprememb in okoljskih vprašanj ter podpirala ukrepe za odpravo resnih posledic podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in degradacije okolja za celovito uresničevanje človekovih pravic, vključno s pravico do varne pitne vode in sanitarne oskrbe. V zvezi s tem pozdravlja sprejetje resolucije o človekovi pravici do čistega, zdravega in trajnostnega okolja ter resolucije o določitvi mandata posebnega poročevalca za spodbujanje in varstvo človekovih pravic v okviru podnebnih sprememb. Še naprej bo dejavno sodelovala pri resolucijah ZN o povezavi med človekovimi pravicami ter podnebjem in okoljem, hkrati pa si bo prizadevala za nadaljnji napredek v smeri globalnega priznavanja pravice do čistega, zdravega in trajnostnega okolja kot človekove pravice. Opozarja na pomen zagotavljanja dostopa do informacij, sodelovanja javnosti pri odločanju in dostopa do pravnega varstva v okoljskih zadevah.

22. EU bo še naprej zagovarjala pravice domorodnih ljudstev iz Deklaracije ZN o pravicah **domorodnih ljudstev** in mednarodnega prava o človekovih pravicah ter bo v zvezi s tem dejavno sodelovala na vseh ustreznih forumih, na katerih se razpravlja o njihovih pravicah. Še naprej si bo prizadevala za večjo udeležbo predstavnikov in institucij domorodnih prebivalcev v ustreznih organih Združenih narodov pri vprašanjih, ki jih zadevajo. V zvezi s tem pozdravlja začetek mednarodnega desetletja avtohtonih jezikov 2022–2032.
23. EU bo tudi v prihodnje spodbujala in varovala vse pravice vseh **otrok**, zlasti tistih v ranljivem položaju, ter podpirala pobude na tem področju, med drugim z omogočanjem resnične udeležbe otrok. Še naprej bo spodbujala in izvajala ukrepe za preprečevanje vseh oblik nasilja nad otroki. Tesno bo sodelovala z ZN, zlasti s posebnima predstavnicama generalnega sekretariata za otroke v oboroženih spopadih in za vprašanje nasilja nad otroki. Še naprej bo spodbujala politiko ničelne tolerance do dela otrok in zlorab, povezanih z otroki, na spletu in drugje. Vsak otrok mora v vseh okoliščinah imeti varen, neoviran dostop do pravičnega in vključujočega kakovostnega izobraževanja.
24. EU je odločena, da bo tudi v prihodnosti dosegla velik napredek pri izvajanju agende ZN za trajnostni razvoj do leta 2030 po EU in svetu. Znova bo poudarila, da je to, da vsi uresničujejo vse človekove pravice, najsi bodo to državljanske, politične, ekonomske, socialne ali kulturne pravice, predpogoj vključujočega in trajnostnega razvoja, in se zavzemala za **pristop k razvoju na temelju človekovih pravic**. Znova bo izpostavila svoje stališče, da pravica do razvoja temelji na tem, da so vse človekove pravice po svoji naravi univerzalne, nedeljive, soodvisne in medsebojno povezane ter da so osrednji akterji in gonilna sila razvojnega procesa posamezniki, ki imajo od njega tudi koristi, pri čemer priznava večstransko naravo razvojnih strategij. V tem duhu bo sodelovala v razpravah na ravni ZN o pravici do razvoja in se zavzemala za sporazumna posvetovanja, pri tem pa bo vztrajala pri svojem načelnem stališču glede priprave pravno zavezujočega instrumenta o pravici do razvoja.

25. **Terorizem in organizirani kriminal** sta zelo resni grožnji mednarodnemu miru in varnosti. EU vse države poziva, naj pri odzivih na teroristične zločine in organizirani kriminal dosledno spoštujejo mednarodno pravo, zlasti mednarodno pravo o človekovih pravicah, humanitarno pravo in mednarodno pravo o beguncih. V boju proti terorizmu je treba žrtve postaviti v središče ter zagotoviti varstvo in uresničevanje njihovih pravic.
26. EU bo še naprej sodelovala z Urdom visokega komisarja za človekove pravice in delovno skupino ZN za **podjetništvo in človekove pravice** pri spodbujanju globalnega izvajanja vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah. Še naprej bo podpirala sprejetje nacionalnih akcijskih načrtov in oblikovala celovit okvir EU za izvajanje vodilnih načel ZN, pri čemer bo upoštevala načrt ZN za vodilna načela ZN za naslednje desetletje o podjetništvu in človekovih pravicah. Dejavno bo sodelovala v razpravah ZN o pravno zavezujočem instrumentu o podjetništvu in človekovih pravicah, tudi z morebitnim sodelovanjem v predlagani skupini prijateljev predsedstva in sodelovanjem s partnerji, da bi preučili zamisli za instrument, ki bi temeljil na soglasju in s katerim bi lahko učinkovito izboljšali zaščito žrtev ter omogočili izenačitev konkurenčnih pogojev po vsem svetu.
-